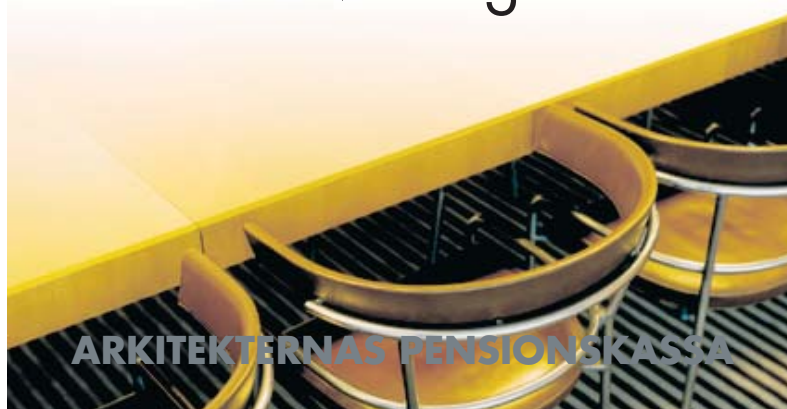

Årsredovisning 2004

Innehåll

Förvaltningsberättelse.....	3
Verksamhet 2004.....	4
Försäkringar och premieinkomster	6
Kapitalförvaltning	8
Återbäring och konsolidering.....	10
Riskhantering.....	12
Femårsöversikt.....	14
Organisation	15
Resultaträkning.....	16
Resultatanalys.....	17
Balansräkning.....	18
Redovisningsprinciper	20
Noter	22
Revisionsberättelse.....	30
Ordlista.....	31
Förteckning över finansiella placeringstillgångar.....	33

ARKITEKTERNAS PENSIONS KASSA

Nybrogatan 7, 114 34 Stockholm

Hemsida: <http://www.arkpen.se>

E-post: info@arkpen.se

Organisationsnr. 802004-8008

Förvaltningsberättelse

AP 50 år 2005

2005 är det 50 år sedan Arkitekternas Pensionskassa startade sin verksamhet. Initiativet till att bilda AP kom från dåvarande verkställande tjänsteman på SAR, juristen Tor Lindgren. Pensionskassan kommer under året på olika sätt att uppmärksamma jubileet.

Året 2004

Styrelsen och verkställande direktören för Arkitekternas Pensionskassa, försäkringsförening, organisationsnummer 802004-8008, avger härmed årsredovisning för 2004, föreningens 50:e verksamhetsår.

Organisation

Arkitekternas Pensionskassa är organiserad i två olika produktområden AP ITP och AP LIV.

AP ITP

Arkitekternas Pensionskassa (AP) förvaltar ITP-planen för privata arkitektföretag och deras anställda. ITP-planen bygger på kollektivavtal mellan Svenskt Näringsliv och PTK. Pensionskassan erbjuder därutöver frivillig ITP till företag som inte omfattas av kollektivavtal.

AP Liv

Arkitekternas Pensionskassa erbjuder privata pensionsförsäkringar och individuella tjänstepensionsförsäkringar. De individuella tjänstepensionerna är ITPK, PFA och PA 03 samt alternativ ITP för så kallade tiotaggare. Individuell tjänstepension kan dessutom tecknas av den som inte omfattas av ITP-planen men vill ha sin tjänstepensionslösning i kassan.

Arkitekternas Pensionskassa förmedlar grupp-försäkringar med Skandia som försäkringsgivare, individuell sjukförsäkring via försäkringsbolaget Aspis Pronia, sjukvårdsförsäkring med Storebrand som försäkringsgivare och kapitalförsäkring via Handelsbanken Liv.

Ett bra resultat 2004

- APs ekonomiska ställning är fortsatt stark. Konsolideringsnivån inom AP ITP steg från 116 till 123 procent. Inom AP Liv ökade konsolideringen med 2 procentenheter till 108 procent. AP Liv hade återigen en av marknadens högsta konsolideringsnivåer.
- Totalavkastningen uppgick till 7,5 procent.
- Premieinkomsterna inom AP ITP ökade med 0,5 Mkr. Inom AP Liv ökade premieinkomsterna med 5,1 Mkr. Ökningen beror främst på att det tecknats fler individuella tjänstepensioner.
- Pensioner och fribrev inom AP ITP räknades upp med 0,54 procent, vilket motsvarar förändringen i konsumentprisindex.
- Återbäringsräntan i AP Liv fastställdes till 5,4 procent.
- De försäkringstekniska avsättningarna ökade med 125 Mkr.

Verksamheten 2004

Årets resultat

Årets resultat uppgick till 163 Mkr (-8). Resultatet har belastats med en avkastningsskatt på 23 Mkr. Avkastningsskatten är 15 procent av en schablonberäknad avkastning på pensionskapitalet. Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat är 186 Mkr (18). Det positiva resultatet har främst påverkats av den gynnsamma utvecklingen i den svenska aktieportföljen samt även en god utveckling av de räntebärande placeringarna.

Driftskostnader

De löpande kostnaderna består av kostnader hänförliga till kapitalförvaltningen och skaderegleringen samt driftskostnader i försäkringsrörelsen. Driftskostnaderna i försäkringsrörelsen uppgick till 14 Mkr (15). Kostnaderna för kapitalförvaltningen uppgick till 1 Mkr (1) och kostnaderna för skaderegleringen till 1 Mkr (1).

Väsentliga händelser

Styrelsen fastställde under året en IT-strategi med målet att inom 5 år ta i drift ett nytt försäkringssystem. Utvecklingsprojektet syftar till att minska sårbarheten, skapa högre effektivitet samt att höja kvalitén i APs produkter och tjänster.

Nya placeringsriktlinjer för APs kapitalplaceringar antogs av styrelsen i början av året. Den nya placeringspolicyn innehåller utökade uppföljningsinstruktioner och ställer krav på att stresstest genomförs regelbundet.

Tjänstepensionen är en viktig del av den framtida pensionen. Arkitekternas Pensionskassa har vid besök hos arkitektföretagen och deras anställda arbetat med att höja kunskapen om pensionssystemets olika delar. Företagsbesök och andra informationsaktiviteter har arrangerats i syfte att ge medlemmar och kundföretag en god och personlig service.

En ny grafisk profil för AP arbetades fram under året. Den nya profilen började användas 1 januari 2005 bland annat för att markera att AP fyller 50 år 2005.

I samband med att konsolideringen sjönk 2002, beslutade styrelsen att ta bort möjligheten för kundföretagen att sälja och köpa företagsanknutna medel. Styrelsen beslutade i år att på nytt ge företagen denna möjlighet.

De försäkringsvillkor som gäller för APs olika försäkringsprodukter finns beskrivna i APs stadgar. För att göra villkoren mer tillgängliga och lätta att förstå så har en populärversion av villkoren tagits fram. Villkoren gäller för APs alla typer av individuella försäkringar. Dessa villkor kommer att distribueras och finnas tillgängliga på APs hemsida från och med maj 2005.

En ny lag om finansiell rådgivning till konsumenter trädde i kraft 1 juli. APs verksamhet omfattas av lagen. APs två anställda rådgivare certifieras i enlighet med de krav som ställs enligt lagen.

2005

Försäkringar och premieinkomster

Premieinkomst AP ITP

(Mkr)	2004	2003
Premieinkomst enligt resultaträkning	112,0	111,5
premiebefrielse vid sjuk- och delpension	-5,4	-5,2
Pensionspremie netto inbetald	106,6	106,3

Premieinkomst

Premieinkomsten i AP ITP uppgick för 2004 till 112 Mkr (111,5), en ökning med 0,5 Mkr (-4,9) eller 0,5 (-4) procent. Av dessa medel avser 106,6 Mkr (106,3) inbetalda premier, medan 5,4 Mkr (5,2) avser premiebefrielse vid sjuk- och delpension.

Premieinkomst AP Liv

(Mkr)	2004	2003
Försäkring med löpande premier	10,3	8,5
Engångsbetald försäkring	13,8	11,9
ITPK-premier	7,8	7,7
Statliga pensionsvalet	1,3	1,1
Kommunala pensionsvalet	4,1	2,9
Summa	37,2	32,1

Premieinkomsten i AP Liv ökade med 5,1 Mkr (-0,8) till 37,2 Mkr (32,1) eller 16 procent.

Utbetalda försäkringsersättningar AP ITP

(Mkr)	Grundbelopp		Pensionstillägg		Summa	
	2004	2003	2004	2003	2004	2003
Ålderspensioner	62,2	56,9	15,0	14,5	77,2	71,4
Sjukpensioner	4,8	4,4	0,6	0,7	5,4	5,1
Familjepensioner	4,6	3,6	3,7	3,6	8,3	7,2
Delpensioner	0,3	0,6	0,0	0,0	0,3	0,6
Summa	71,9	65,5	19,3	18,8	91,2	84,3

Utbetalda försäkringsersättningar

Under året betalades totalt 91,2 Mkr (84,3) ut i form av pension till de försäkrade i AP ITP.

Utbetalda försäkringsersättningar AP Liv

(Mkr)	2004	2003
Grundbelopp	12,5	10,5
Återbäring	4,7	4,6
Summa	17,2	15,1

Under året betalades totalt 17,2 Mkr (15,1) ut i form av pension till de försäkrade i AP Liv.

Medlemmar, företag och försäkringar

Antalet medlemmar och kundföretag i pensionskassan fördelade sig enligt följande:

AP ITP

Antalet medlemmar i AP ITP var 13 260 (13 136). 44 (46) procent av de yrkesaktiva medlemmarna var kvinnor och 56 (54) procent män. Genomsnittsåldern för de yrkesaktiva medlemmarna låg på 45 (44) år.

Antal premiebetalande företag var 353 (383). Antalet premiebetalande företag har fortsatt att minska i samband med att uppsägningar har genomförts på arkitektkontoren.

AP Liv

Antalet försäkrade personer var 4 830 (4 661), vilket är en ökning med 4 (6) procent. Ökningen beror främst på nya medlemmar via de valbara delarna av det statliga och kommunala pensionsvalen (PA03 och PFA) men också på att det tecknats fler andra individuella tjänstepensioner under året.

Gruppförsäkring

Antalet gruppförsäkrade var 1 824 (1 835). Arkitekternas Pensionskassa förmedlade grupp-försäkringar till ett premievärde av 2,9 Mkr (3,1).

Försäkrade AP ITP

	2004	2003
Yrkesaktiva	2 899	3 040
Friidrottsutövare	7 249	7 278
Ålderspensionärer	3 112	2 818
Totalt antal försäkrade	13 260	13 136
Antalet premiebetalande företag	353	383

Försäkringar och försäkrade AP Liv

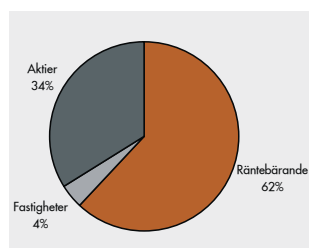
	2004	2003
Löpande premier	1 164	1 114
Engångsbetalda försäkringar	7 229	6 879
Totalt antal försäkringar	8 393	7 993
Antalet försäkrade personer är	4 830	4 661

Försäkringar och försäkrade i Arkitekternas grupp-försäkring

	2004	2003
Livförsäkringar	1 599	1 648
Olycksfallsförsäkringar	2 048	2 103
Sjukförsäkringar	341	332
Barnförsäkringar	416	434
Totalt antal försäkringar	4 404	4 517
Antalet försäkrade personer är	1 824	1 835

Kapitalförvaltning

Tillgångsfördelning

I tillgångsslaget räntebärande ingår nominella räntebärande värdepapper, realräntobligationer, onoterade räntefonder och likvida medel.

I tillgångsslaget aktier ingår noterade aktier och aktiefonder, onoterade aktiefonder och derivat.

Tillgångar

Vid utgången av 2004 hade kassan tillgångar till ett marknadsvärde om 3 755 Mkr (3 520). Placeringarna fördelade sig så att 62 procent av de totala tillgångarna var placerade i räntebärande värdepapper, 34 procent i aktier och 4 procent i fastigheter.

Riktlinjer för placeringarna

APs tillgångar förvaltas enligt en av styrelsen fastställd placeringsinstruktion, med hänsyn till de försäkringsåtaganden som finns och med målet att uppnå en långsiktig god avkastning under betryggande former.

Styrelsen fastställer därutöver en placeringsinriktning rörande strategisk och taktisk tillgångsfördelning inom portföljen. De strategiska besluten avser huvudsakligen fördelning mellan tillgångsslagen aktier, räntebärande placeringar, realräntobligationer, onoterade placeringar och fastigheter. De taktiska besluten är mer kortsiktiga än strategiska beslut och kan avse den exakta fördelningen mellan tillgångsslagen vid varje tidpunkt samt även avse fördelning inom varje tillgångsslag. Placeringsinriktningen anger fördelningen mellan de olika tillgångsslagen i procent av det totala kapitalet samt tillåtna avvikelser.

Totalavkastning

Totalavkastningen för 2004 uppgick till 261 Mkr (243) eller 7,5 (7,4) procent. Värdeförändringen var 159 Mkr (115). Det är huvudsakligen den positiva utvecklingen av den svenska aktiemarknaden, våra realräntepaceringar och de valutasäkringar som gjorts för att begränsa valutarisken i den utländska aktieportföljen, som påverkat avkastningen positivt. Aktieportföljen hade den högsta avkastningen 12,6 (16,7) procent.

Räntebärande tillgångar

Obligationer och penningmarknadslån

Obligationer och penningmarknadsfonder inklusive likvida medel utgjorde 53 (49) procent av de totala tillgångarna. Direktavkastningen uppgick till 51 Mkr (47,5). Nettoplaceringar

uppgick under året till 212 Mkr (30). Totalavkastningen uppgick till 4,5 (4,2) procent.

De räntebärande portföljerna omfattar svenska korta räntebärande placeringar och svenska långa räntebärande papper. Med lång placering avses en placering längre än ett år. Med ett kort värdepapper avses en placering kortare än ett år.

Arkitekternas Pensionskassas räntebärande tillgångar förvaltas i två obligationsfonder och två penningmarknadsfonder.

Realräntobligationer

Realränteportföljen stod för 5 (10) procent av tillgångarna. Totalavkastningen i realränteportföljen uppgick till 12,2 (5,9) procent. Direktavkastningen uppgick till 10,6 Mkr (37,1). Nettoplaceringarna uppgick till -188 Mkr (104).

Realräntobligationer utmärkes av att en realränta garanteras, det vill säga ränta utöver inflationen.

Onoterade räntefonder

Onoterade räntefonder stod för 4 (4) procent av tillgångarna och hade ett marknadsvärde om 150 Mkr (150). Totalavkastningen blev 0,1 (9,7) procent. Nettoplaceringen uppgick till 10,6 Mkr (10,6).

Aktier

Noterade aktier

Aktieportföljen utgjorde vid årsskiftet 30 (29) procent av de totala tillgångarna. Av dessa utgjorde 20 (20) procent utländska aktier och 10 (9) procent svenska aktier.

Totalavkastningen i den svenska aktieportföljen uppgick till 20,9 (31,4) procent och i den utländska aktieportföljen till 6,1 (10,4) procent.

Marknadsvärdet av utländska och svenska marknadsnoterade aktier var vid årets slut 1 143 Mkr (1 035). Nettoplaceringarna uppgick till 9,8 Mkr (8,9).

De utländska aktierna är placerade i en indexfond. Svenska aktier är direktägda av AP, men ska förvaltas enligt ett angivet index.

Onoterade aktiefonder

Onoterade aktiefonder stod för 3 (3) procent av tillgångarna och hade ett marknadsvärde om 114,0 Mkr (111,4). Totalavkastningen blev 4,4 (4) procent. Nettoplaceringen uppgick till -0,3 Mkr (-1,3).

Derivat

I den utländska aktieportföljen finns en valutarisik. För att skydda portföljen mot valutafall har valutaderivat handlats. Vid årsskiftet uppgick marknadsvärdet på derivaten till 30 Mkr (-16). Totalavkastningen för derivaten uppgick till 29,6 Mkr (17,3).

Fastigheter

AP äger tre fastigheter som är centralt belägna i Stockholms innerstad. Under året har inga köp och försäljningar av fastigheter gjorts. Fastigheterna utgjorde 4 (5) procent av APs tillgångar. Nettoplaceringarna uppgick till 3 Mkr (2). Totalavkastningen på fastighetsportföljen uppgick till 3,5 (-12,4) procent. Direktavkastningen uppgick till 12 Mkr (11).

Outhyrd lokalarea för fastigheterna uppgick per den 31 december 2004 till 121 (551) m², vilket utgör 1 (8) procent av uthyrbar area.

Kapitalavkastningstabell

	Ingående markn.v mkr a		Netto- placering mkr b		Värde- förändr. mkr d-a-b=c		Utgående markn.v mkr d		Direkt- avkastn. mkr e		Genom- snitt 5 år %		Total- avkastn. mkr c+e=f		Genom- snitt 5 år %	
	a	%	b	d-a-b=c	%	d	%	e	%	%	c+e=f	g* %	%			
Räntebärande	2 229	63	34	49	2,2	2 313	62	72	3,3	4,4	121	5,5	6,7			
Aktier	1 130	32	26	132	11,6	1 288	34	11	1,0	1,0	143	12,6	-2,7			
Fastigheter	163	5	3	-7	-4,2	159	4	12	7,7	5,7	6	3,5	1,3			
Summa	3 522		64	175	5,0	3 761		96	2,9		270	7,7				
Övrigt	-2	0	12	-15		-6	0	6			-9					
Totalt	3 520	100	76	159	4,5	3 755	100	102	2,9	3,2	261	7,5	2,1			

* $(c+e)/(a+0,5b-0,5e)$

I tillgångsslaget räntebärande ingår nominella räntebärande värdepapper, realränteobligationer, noterade räntefonder och likvida medel. I tillgångsslaget aktier ingår noterade aktier och aktiefonder, noterade aktiefonder och derivat.

Återbäring och konsolidering

Återbäring

Överskott i APs verksamhet ska tillfalla de försäkrade medlemmarna och försäkringstagarna (företagen) som återbäring. Återbäringen inom AP ITP kan ges i form av fribrevsuppräkningspremierabatter, pensionstillägg, temporär efterlevandepension samt eventuellt företagsanknutna medel.

Återbäring inom AP Liv ges som tillägg till pensionsutbetalningarna.

Återbäringen är inte garanterad och redovisas därför som en del av överskottsfonderna.

Eget kapital uppgick vid årets slut till 885 Mkr (775), varav realiserade vinster uppgick till 391 Mkr (189).

Inom AP ITP allokeras återbäring 2004 enligt följande:

Pensionärer

- Pensionerna höjdes med 0,54 procent vilket motsvarar förändringen i konsumentprisindex. Uppräkningen gjordes i början av 2004.
- En extra temporär efterlevandepension utöver de förmåner som följer av ITP-avtalet.

Försäkrade - aktiva

- En extra temporär efterlevandepension utöver de förmåner som följer av ITP-avtalet.

Den temporära efterlevandepensionen beräknas kosta totalt 5 Mkr per år.

Fribrevshavare

- Genom uppräkningspremierabatter av fribrevsvärden så att köpkraften blir oförändrad. Höjningen år 2004 blev 0,54 procent.

Arbetsgivare

- Från och med år 2000 i form av så kallade företagsanknutna medel som kan användas till att betala 80 procent av ITP och ITPK

premierna. Av de 581 Mkr som avsattes till företagsanknutna medel återstår 41 Mkr (65).

- Uppräkning av fribrevsvärden så att kommande premier sjunker.

Återbärränta AP Liv

Återbärräntan inom AP Liv fastställdes till 5,4 procent 2004 före omkostnader och skatt.

Kollektiv konsolidering

Det kollektiva konsolideringskapitalet är skillnaden mellan marknadsvärdet på APs tillgångar och APs pensionsåtaganden. Pensionskassans kollektiva konsolideringskapital var vid årsskiftet 537 Mkr (366) i AP ITP och 49 Mkr (33) i AP Liv. Den kollektiva konsolideringen uppgick till 123 (116) procent i AP ITP och 108 (106) procent i AP Liv. Arkitekternas Pensionskassa har med dagens mått en hög konsolideringsnivå inom AP Liv. Enligt Finansinspektionens redovisning hade livbolagen i genomsnitt en konsolidering på 104 procent per 31 december 2004.

Definition av konsolideringskapital och konsolideringsnivå

Vid beräkning av kollektiv konsolidering utgörs kassans åtaganden av allokerad återbäring och intjänade förmåner beräknade som tekniskt återköpsvärde.

Konsolideringspolicy

AP har en konsolideringspolicy. Policyn slår fast att den normala konsolideringsnivån inom AP ITP bör vara 120 procent men ska tillåtas variera mellan 105 och 130 procent. Styrelsen ska vidta åtgärder i syfte att återställa konsolideringen om konsolideringsnivån avviker från det fastställda normalintervallet.

Inom AP Liv bör den normala konsolideringsnivån vara 110 procent. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt sett tillåtas variera mellan 100 och 115 procent. Om den kollektiva konsolideringsnivån avviker från det fastställda intervallet ska åtgärder vidtas. En definitiv återgång till konsolideringsintervallet

bör göras snarast, dock senast inom 36 månader räknat från första tidpunkt för avvikelsen. Återgången ska anses definitiv först då konsolideringsnivån konstaterats vara inom intervallet vid två på varandra följande kvartalsskiften. Om en definitiv återgång inte uppnåtts inom 36 månader kan styrelsen besluta om en momentan allokering respektive reallokering så att den kollektiva konsolideringen återgår till ett läge inom intervallet.

Förändring av försäkringstekniska avsättningar

Den försäkringstekniska utredningen har utförts av APs ansvarige aktuarie Tuomo Virolainen. Utredningen visar att de försäkringstekniska avsättningarna uppgår till 2 871 Mkr (2 745). Enligt beslut från Finansinspektionen sänktes räntan för beräkning av livförsäkringsavsättningar från 3,5 procent ner till 3 procent för försäkringar som tecknades från den 1 januari 2004. Från och med 1 mars 2005 har Finansinspektionen beslutat att på nytt sänka räntan för nya avtal från 3 procent till 2,75 procent. För gamla försäkringar tecknade före 1 januari 2004 gäller även fortsättningsvis 3,5 procents ränta. Räntesänkningarna innebär att de försäkringstekniska avsättningarna succesivt ökar.

2000

